

2021-05-15

PM

Maria Andersson

Kommunstyrelsen
KFKS 2021/575

Finansrapport

Kommunstyrelsen har beslutat om att en gång per år, som en egen punkt, få en redovisning om läget gällande medelsförvaltningen (KFKS 2018/940 §274).

Denna redogörelse omfattar omvärldsbevakning, löpande finansiell verksamhet för koncernbanken med likviditetshantering, placeringar och skuldhantering samt följsamhet gentemot de finansiella styrdokumenterna såsom kommunfullmäktiges upplåningstak och kommunstyrelsens riskbegränsningar. Nedan redogörelse avser läget per den 30 april 2021.

Coronapandemin och dess konsekvenser skapar fortfarande osäkerhet kring den ekonomiska återhämtningen i världen. En avgörande faktor för återhämtningen är vaccinationstakten. Riksbanken bedriver en expansiv penningpolitik med åtgärder som innebär att ränteläget hålls på låg nivå och underlättar kreditförsörjningen. Räntorna är fortfarande på relativt låg nivå men är på väg upp, i vilken takt beror på främst reporäntan, men påverkas även av andra effekter såsom exempelvis växelkursen. Växelkursen påverkar utländska investerares intresse för svenska obligationer och certifikat. Riksbanken lämnade vid sitt senaste penningpolitiska möte den 26 april lämnades reporäntan på noll procent.

Nacka kommun står inför en period med en stark befolkningstillväxt, vilket kommer att ha effekter på den kommunala ekonomin. I samband med att investeringarna under de närmsta åren ökar kommer också kommunens upplåningsbehov att på sikt öka.

Vid 2020 års utgång uppgick låneskulden till 1 350 miljoner kronor, 500 miljoner var placerade och på koncernkontot (kassan) fanns 56 miljoner. Samtliga placeringar förfaller under året och tillsammans med bland annat exploateringsinkomster, markförsäljningar och försäljning av bostadsrätt förstärker det kassan, vilket medför att låneskulden beräknas vara oförändrad vid årets slut.

Finansverksamheten överstiger inte det lånetak som fastställts i *Mål och budget 2021-2023*. Målsättningen för medelsförvaltningen är uppfylld, liksom samtliga limiter som fastställts. Reglerna för finansverksamheten återfinns i *Reglemente för medelsförvaltningen* (beslutad av kommunfullmäktige) och *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning*.

1. Omvärldsbevakning

Det har nu gått mer än ett år sedan WHO slog fast att den snabba spridningen av covid-19 över världen utvecklats till en pandemi. Smittspridningen har intensifierats i olika länder under delvis olika perioder. Åtgärderna som använts för att förhindra smittspridningen har också varierat men är i de flesta länder alltså omfattande, vilket har ekonomiska konsekvenser.

Världsekonomin fortsätter att återhämta sig, trots att smittspridningen åter har ökat och restriktionerna varit omfattande under våren. Allt fler människor vaccinerar, men vaccinationstakerna skiljer sig mycket åt mellan framför allt rika och fattiga länder vilket påverkar förutsättningarna. Med betydande finans- och penningpolitiska stöd finns det goda förutsättningar att mildra pandemins effekter på ekonomin. Riksbanken bedriver en expansiv penningpolitik med åtgärder som innebär att ränteläget hålls på låg nivå och kreditförsörjningen fungerar väl.

Världshandeln och industriproduktionen har snabbt kommit tillbaka efter de kraftiga fallen förra året, men delar av tjänstebanserna tyngs fortfarande av restriktionerna. Osäkerheten är fortsatt stor och hastigheten i återhämtning kommer att variera avsevärt mellan olika sektorer och länder. Riksbanken bedömer, vid sitt senaste penningpolitiska möte i april, att den samlade ekonomiska aktiviteten i Sverige närmar sig mer normala nivåer mot slutet av året. Arbetsmarknaden stärks och när resursutnyttjandet ökar finns också förutsättningar för att inflationen stiger. Det dröjer dock innan inflationen mer varaktigt är nära målet på 2 procent.

Riksbankens penningpolitiska möte den 26 april

Sedan Coronakrisen bröt ut har Riksbanken lanserat ett flertal program som tillsammans med en styrränta på noll procent syftar till att hålla ränteläget lågt och underlätta kreditförsörjningen för att på så sätt ge stöd åt den ekonomiska utvecklingen och inflationen. Programmen består bland annat av att köpa tillgångar inom ramen om 700 miljarder kronor och att erbjuda likviditet inom lanserade program. Tillgångsköpen innefattar utöver obligationsköp både Riksbankens innehav av statsskuldväxlar och erbjudande om att köpa företagscertifikat. Riksbanken erbjuder även bankerna lån i amerikanska dollar månadsvis och lån i svenska kronor veckovis. Riksbanken har dessutom sänkt räntan i den stående utlåningsfaciliteten och lättat på kraven på säkerheter vid lån till banker.

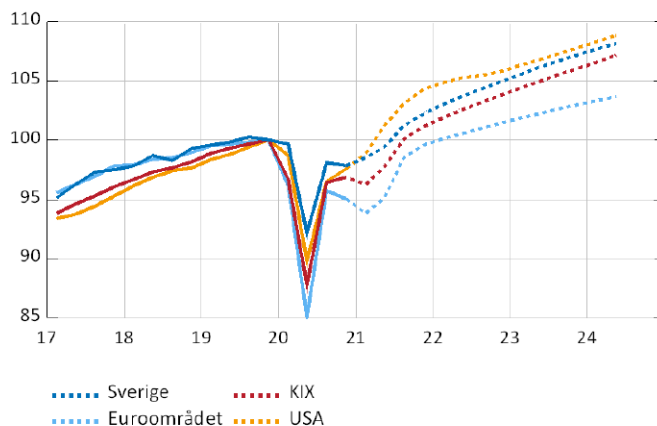
Riksbanken beslutade vid sitt möte i april att fortsätta stödköpen inom befintlig ram. Ramen för tillgångsköpen bedöms vara fullt utnyttjad till slutet av 2021 och innehavet förväntas upprätthållas åtminstone under 2022. Reporäntan lämnades oförändrad på 0 procent.

Kombinationen av lämpliga penningpolitiska åtgärder utvärderas kontinuerligt och anpassas till den ekonomiska utvecklingen. Att stimulera ekonomin genom att hålla ränteläget lågt och underlätta kreditförsörjningen bedöms vara nödvändigt för att undvika en ännu djupare och mer varaktig lågkonjunktur.

Flera faktorer kan bidra till att de penningpolitiska stimulanserna medföra negativa sidoeffekter. Centralbanker världen över har vidtagit åtgärder i form av mycket låga styrräntor och omfattande utökningar av sina balansräkningar, för att stimulera ekonomin. Det globala ränteläget hålls därmed nere. Åtgärderna ger ett tydligt stöd till realekonomin och inflationen, men riskerar samtidigt att bygga in sårbarheter i det finansiella systemet. Tillsammans med stödåtgärderna från regeringar har centralbankernas penningpolitik inneburit att många länder, företag och hushåll kraftigt ökat sin skuldsättning. Denna utveckling har visserligen inte varit påtaglig i Sverige under pandemin. Men svaga banker och offentliga finanser, i exempelvis euroområdet, skulle i förlängningen kunna medföra en ny lågkonjunktur även i Sverige som är både djup och utdragen. Låga räntor kan även skapa incitament till ett alltför stort risktagande, göra att bostäder och andra tillgångar blir övervärderade, leda till att risker blir felaktigt prissatta och till att olika aktörers skuldsättning ökar på ett ohållbart sätt. Riksbanken analyserar kontinuerligt vilka eventuella sidoeffekter penningpolitiken kan få på den svenska ekonomin.

BNP

Efter inbromsningen i den globala BNP-tillväxten under 2020 och början av 2021 förväntas den samlade ekonomiska aktiviteten växla upp fram mot sommaren.

Anm. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges handel med omvärlden. Helledragen linje avser utfall, streckad linje avser Riksbankens prognos.

Källor: Eurostat, nationella källor, SCB, U.S. Bureau of Economic Analysis och Riksbanken.

Bild 1. BNP i Sverige och omvärlden (Index, 2019 kv4=100, säsongsrensad data)

Diagrammet visar att BNP föll kraftigt under andra kvartalet 2020 och återhämtade sig under det tredje kvartalet för Sverige, Euroområdet, USA och KIX-länder. Återhämtningen bromsar in under fjärde kvartalet och första kvartalet 2021, därefter tar den ny fart. Återhämtningen går snabbare i USA och Sverige än i euroområdet. Inom euroområdet finns det skillnader där sydeuropeiska länder har en större andel av produktion inom kontaktintensiva tjänster vilket tynger återhämtningen. För utvecklingen i svensk ekonomi är det viktigt att omvärldens efterfrågan stiger under de kommande åren.

Sammanvägd BNP för länder som är viktiga för Sveriges handel med omvärlden (KIX) bedöms ha minskat något under första kvartalet i år vilket främst beror på att smittspridningen ökat och

restriktionerna skärpts. Framåt sommaren, när allt fler har vaccinerats och restriktionerna har börjat mildras, väntas BNP åter stiga.

En viktig påverkan på BNP-tillväxten är när smittspridningen kommer att ha dämpats och restriktionerna börjar dras tillbaka. I Riksbankens nuvarande bedömning för euroområdet har dessa antaganden senarelagts något, jämfört med bedömningen i februari, och för euroområdet har också BNP-tillväxten därför reviderats ned något på kort sikt. Samtidigt har det omfattande amerikanska finanspolitiska stimulanspaketet som nu beslutats bidragit till att konjunkturutsikterna i omvärlden är uppreviderade.

I Sverige har hushållens konsumtion minskat rejält inom vissa delar av detaljhandeln och de kontaktintensiva branscherna, exempelvis försäljningen av kläder och skor samt hotell, caféer och restauranger. Hushållens konsumtion förväntas öka och bidra till högre tillväxt under de kommande åren. Den goda globala efterfrågan gynnar samtidigt industriproduktionen, som redan återhämtat fjolårets nedgång, och i sin tur exporten. Sammantaget bedöms BNP i Sverige växa med i genomsnitt 3,7 procent per år under 2021 och 2022 för att därefter sakta in och växa med 2 procent 2023.

	2020	2021	2022	2023	2024 kv 2
BNP	-2,8 (-2,8)	3,7 (3,0)	3,6 (3,9)	2,0 (2,4)	2,0

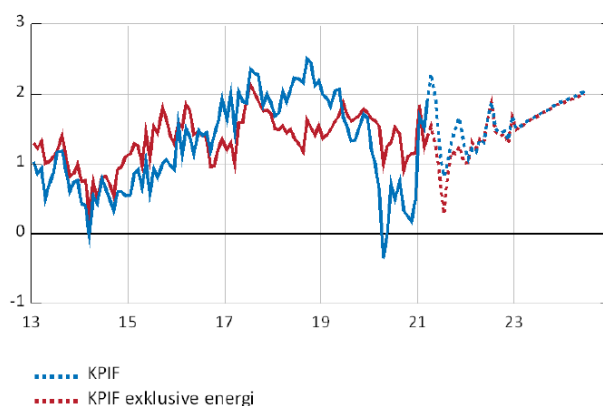
Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i februari 2021 inom parentes

Källor: SCB och Riksbanken

Bild 2. Prognos för BNP. (Årlig procentuell förändring, års- respektive kvartalsmedelvärde)

KPIF-inflationen

Målet för penningpolitiken är att upprätta ett fast penningvärde. Riksbanken har preciserat detta som att den årliga förändringen av konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) ska vara 2 procent.

Källor: SCB och Riksbanken.

Bild 3. KPIF och KPIF exklusive energi (Årlig procentuell förändring)

2020 präglades av låg och mycket varierande inflation, bland annat orsakat av stora svängningar i energipriserna, mätproblem och ändrade konsumtionsmönster under pandemin. Till följd av snabbt stigande energipriser, var KPIF-inflationen i mars 1,9 procent jämfört med 0,5 procent i december 2020. Rensat för energipriser steg inflationen inte alls lika mycket under

samma period, från 1,2 till 1,4 procent. Även bortsett från energipriserna har inflationen varierat mycket. Inflationen väntas bli lägre igen under andra halvåret 2021. Detta beror bland annat på den förstärkning av kronan som har skett sedan början av 2020 och som påverkar inflationen med viss fördröjning. Från 2022 och framåt stiger dock inflationen.

Riksbankens sammanfattande bedömning är att inflationen i Sverige stiger i takt med att efterfrågan stärks, lönerna ökar snabbare och inflationen i omvärlden stiger. Riksbankens samlade bild är att de långsiktiga inflationsförväntningarna ligger nära 2 procent.

	2020	2021	2022	2023	2024 kv 2
KPI	0,5 (0,5)	1,4 (1,3)	1,5 (1,3)	1,7 (1,8)	2,1
KPIF	0,5 (0,5)	1,5 (1,5)	1,4 (1,3)	1,7 (1,7)	2,0

Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i februari 2021 inom parentes

Källor: SCB och Riksbanken

Bild 4. Prognos KPI och KPIF. (Årlig procentuell förändring, års- respektive kvartalsmedelvärde)

Styrräntor

Riksbanken beslutade vid sitt möte den 26 april att behålla styrräntan på noll procent, vilket även prognosticeras under hela prognosperioden. Den stora osäkerhet både på kort och lång sikt kvarstår till följd av pandemin och dess ekonomiska konsekvenser, vilket analyseras löpande.

Det globala ränteläget är mycket lågt och för att stimulera ekonomin har centralbanker världen över vidtagit åtgärder i form av mycket låga styrräntor. I mitten av mars beslutade den europeiska centralbanken, ECB, att hålla styrräntorna oförändrade vilket bland annat innebär att inlåningsräntan fortsatt är -0,5 procent. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, beslutade vid mötet i mars att behålla styrräntan oförändrad inom intervallet 0–0,25 procent. Reporäntan väntas vara kvar på den nivån under de kommande åren.

	2020	2021	2022	2023	2024 kv 2
Reporänta	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)

Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i februari 2021 inom parentes

Källor: SCB och Riksbanken

Bild 6. Prognos för BNP. (Årlig procentuell förändring, års- respektive kvartalsmedelvärde)

Obligationsmarknad

För den ekonomiska återhämtningen är det viktigt att räntorna är låga och att kreditförsörjningen till hushåll och företag fungerar väl. Trots att de svenska långa obligationsräntorna stigit något och ökningstakten i bankernas utlåning till företagen har dämpats är Riksbankens samlade bedömning att de finansiella förhållandena i Sverige är fortsatt expansiva med låga räntor och välfungerande kreditförsörjning. Uppgången i de amerikanska långräntorna har i viss mån spridit sig till obligationsmarknader och till andra länder, däribland Sverige. Men i ett historiskt perspektiv är de långa obligationsräntorna på fortsatt låga.

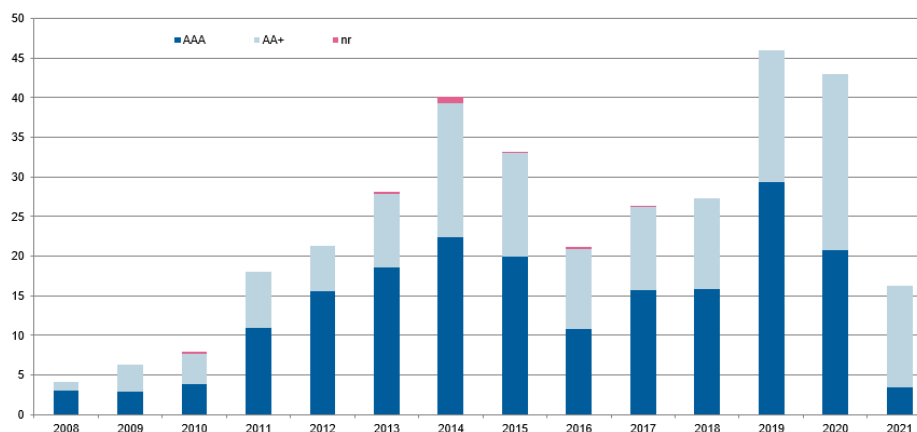

Bild 7 *Kommuner och regioners årliga emissioner på svenska marknaden (SEK)*

Källa: Svenska handelsbanken

Obligationsmarknaden för svenska kommuner och regioner har sedan 2008 successivt ökat och toppade 2014, då obligationer för mellan cirka 40 miljarder emitterades på den svenska marknaden. Därefter minskade emissionsvolymen under ett par år för att från och med 2017 åter öka. En del av nedgången förklaras av att ett ökande antal svenska kommuner nyttjade den gynnsamma prissättningen på NOK marknaden, konkurrenskraftig prissättning från NIB, ECB samt KI. År 2019 var obligationsmarknaden åter uppe på en hög nivå, drygt 45 miljarder kronor. År 2020 började starkt, men sedan kom Coronakrisen vilket medförde att marknaden under våren 2020 var mycket volatil och handeln tidvis begränsad. Detta försvårade för de företag som emitterade obligationer eller certifikat för att finansiera sin verksamhet. Riksbanken lanserat ganska snart flera program, se ovan, som tillsammans med en styrränta på noll procent syftar till att hålla ränteläget lågt och underlätta kreditförsörjningen för att på så sätt ge stöd åt den ekonomiska utvecklingen och inflationen. Obligationsmarknaden tog därmed fart och uppgick 2020 till cirka 42 miljarder kronor.

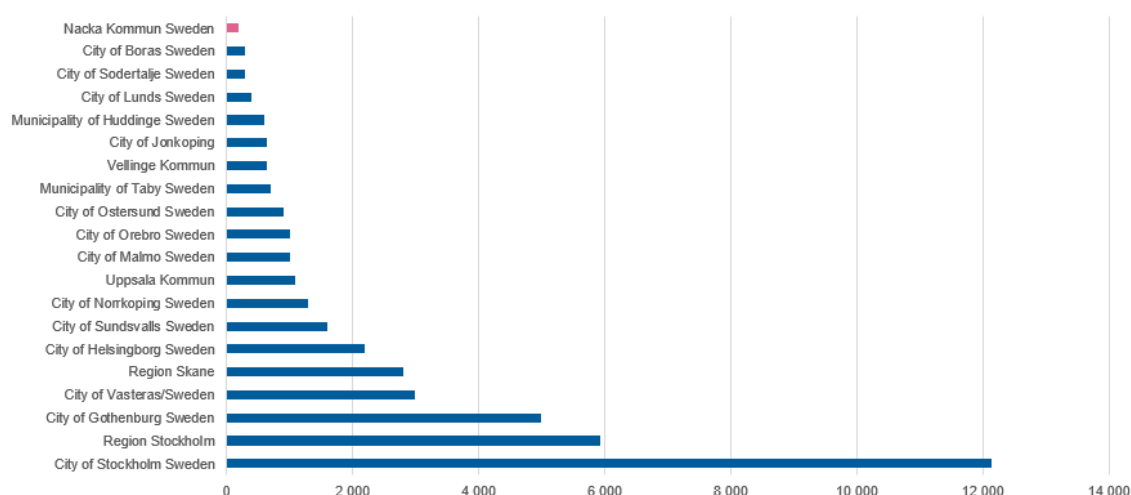

Bild 8 *Obligationsemissioner 2020 i SEK*

Källa: Svenska handelsbanken

Bilden visar vilka kommuner och regioner som emitterade obligationer under 2020. De största emittenterna var Stockholm stad, Region Stockholm, Göteborg stad och Västerås stad. Nacka kommun emitterade en obligation på 200 miljoner kronor.

2. Löpande finansiell verksamhet

2.1 Koncernbanken

Nacka kommun agerar koncernbank för att hantera den finansiella verksamheten (medelsförvaltningen) för kommunen och dess helägda bolag - Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi försäljning AB, Nacka Vatten och Avfall AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB samt Boo 1:207 AB. Med finansverksamheten avses likviditetshantering, skuldhantering (upplåning, derivat med mera), placeringar och borgen samt därtill hörande administration och rapportering.

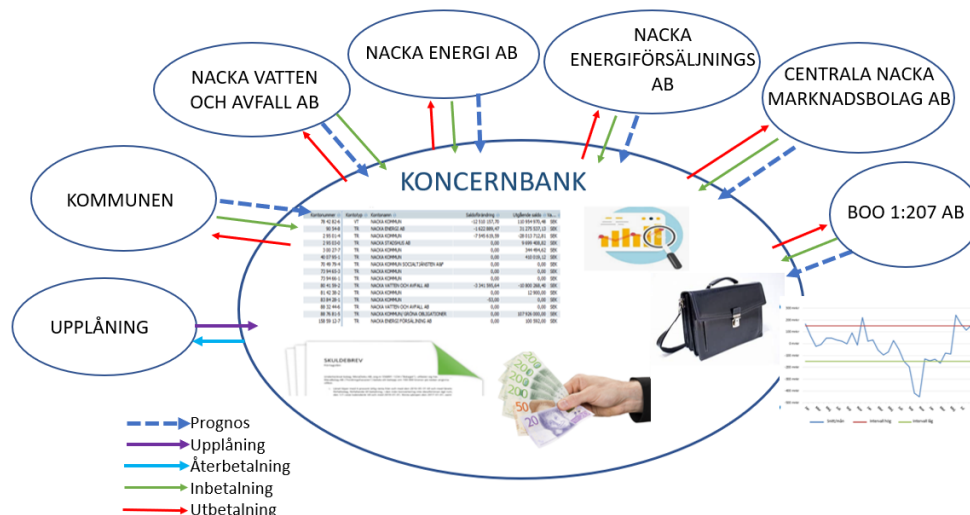

Bild 9 Koncernbanken

Medelsförvaltningen hanteras på portföljnivå för att optimeras kommunkoncernens likviditet (koncernkonto), skuldhantering och placeringar samt dess riskspridning. Detta möjliggör en effektiv hantering.

Finansverksamheten styrs utifrån de ramar som beslutats av kommunfullmäktige i *Mål och budget* (såsom upplåningstak med mera) och i *Reglemente för medelsförvaltningen*. Kommunstyrelsen beslutar om de risklimiter som ska gälla i den finansiella verksamheten (*Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen*).

Målsättningen är att uppnå bästa möjliga finansnetto och säkra betalningsförmågan inom angivna riskramar. Finansverksamheten ska

- säkerställa kommunens betalningsförmåga och trygga tillgången till kapital på såväl kort som lång sikt
- uppnå bästa möjliga finansnetto inom ramen för de riktlinjer som fastställs

- säkerställa att finanshanteringen bedrivs med god intern kontroll och med beaktande av lågt risktagande och god riskspridning
- säkerställa goda rutiner för att effektivt utnyttja tillgänglig likviditet och när tillfälle ges amortera på utestående låneskuld
- samordna de finansiella frågorna för koncernkoncernen i enlighet med Reglemente för medelsförvaltning, ägardirektiv och/eller i avtal.

Koncernbanken har en gemensam kassa (koncernkonto) där alla penningströmmar hanteras för kommunen och dess helägda bolag. Koncernkontot medför att koncernkoncernens likviditet kan optimeras, genom att kommunen och respektive bolag kan nyttja varandras över- och underlikviditet. På detta sätt möjliggörs en mer effektiv hantering och bidrar till en ökad affärsmässighet för koncernkoncernen.

Koncernkontot ligger idag hos Nordea, som är kommunens husbank. Bankavtalet löper ut 2022-04-30, utan möjlighet till ytterligare förlängning. Kommunen genomför därför en ny upphandling under året. Just nu pågår behovsanalyser och bland annat leverantörsdialoger med banker. Enlig beräknad tidplan ska nytt avtal vara klart innan årsskiftet, för att därefter kunna implementeras ett eventuellt bankbyte.

Till koncernkontot finns en checkkredit på 1 000 miljoner (vilket också är kopplat till bankavtalet). Av dessa har kommunfullmäktige tilldelat Nacka Stadshus AB möjlighet att disponera 10 miljoner samt Nacka Energi AB och Nacka Vatten och Avfall AB 70 miljoner vardera.

För att säkerställa att koncernbanken har "rätt" likviditet görs månatligen en likviditetsprognos för rullande 12 månader. Likviditetsprognosen baseras på information från kommunens verksamheter och från bolagen samt på historiska trender. Koncernkoncernens upplåning och behov av att placera medel sker med utgångspunkt från denna samlade bild över koncernens likvida flöden.

Behov av upplåning och placering av överskottslikviditet bedöms utifrån ett koncernperspektiv och sker alltid i kommunens namn med vidareutlåning till de kommunala bolagen. Genom detta helhetsperspektiv sker en bättre riskspridning samtidigt som det bidrar till en effektiv hantering.

Dialogen med marknaden och bankerna pågår kontinuerligt genom kontakter, träffar och erfarenhetsutbyten. Under våren har kommunen haft möten med samtliga banker, som Nacka kommun har avtal med. Syftet är dels att ge information till bankerna om vad som händer i Nacka kommun och kommande finansiella planer, dels få information om vad som händer på finansmarknaden och få bankernas input inför kommande upplåning.

Genom en aktiv dialog kan optimering ske av kommunens upplåning, vad gäller räntenivåer med mera. För att ha en ökad professionalitet och ett bankoberoende har Nacka kommun en finansiell rådgivare (Norm finanspartner AB).

2.2 Likviditetshantering

Likviditetshantering innebär att tillse att kommunen på kort och lång sikt har lagom mängd medel för att löpande kunna hantera in och utbetalningar. Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalströmmar i kommunkoncernen samt för att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering.

Månatligen lämnar kommunens verksamheter och bolagen in en likviditetsprognos för rullande 12 månader, vilken ligger till grund för den kommunkoncernens likviditetsplaneringen. Den senaste likviditetsprognosen är baserad på utfallet i mars med prognos för 12 månader framåt och avser perioden april 2021 till mars 2022. Kommunkoncernens upplåning och behov av att placera medel sker med utgångspunkt från denna samlade bild av koncernens likvida flöden. Att kontinuerligt följa likviditet både i verksamheten/bolagen som på en aggregerad nivå är viktig för att planera så att upplåning sker vid rätt tillfälle, varken för tidigt eller för sent, för att möjliggöra en effektiv likviditetshantering.

Likviditetsprognosen siktar mot att koncernkontot (bankkontot) ska hållas inom ett intervall på plus 150 miljoner till minus 150 miljoner kronor. Det är mest effektivt att ligga inom detta intervall, där räntenivåerna på koncernkontot är som lägst.

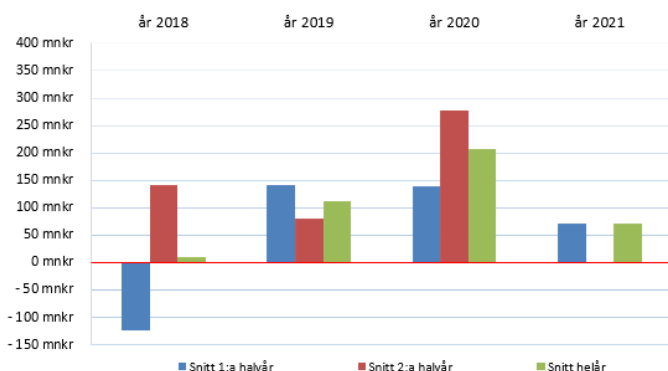

Bild 10 Snitt på koncernkontot (miljoner kronor) Snitt 2021 avser perioden januari - mars 2021

Snittet har historiskt legat inom detta intervall fram till april 2020, då kommunen hade en betydligt högre likviditetsnivå än normalt. Orsaken till den höga likviditeten berodde på flera faktorer. Med anledning av coronapandemin och osäkerheten kring dess effekter, såsom exempelvis risk för att planerade markförsäljningsintäkter skulle utebli, minskade intäkter och tillkommande kostnader samt genom att finansieringssituationen på kapitalmarknaden försämrades under mars, emitterade kommunen en obligation på 200 miljoner i april 2020 för att stärka upp och trygga likviditeten. Likviditetsmässigt flödade därefter markförsäljningsintäkterna in i stort sett enligt plan, vilket under 2020 genererade cirka 0,6 miljarder i likviditetsförstärkning. Regeringen beslutade därefter om extra tillskott av generella statsbidrag med anledning av pandemin, vilket i huvudsak betalades ut i juli 2020 och förbättrade likviditeten med cirka 200 miljoner. Likviditeten förstärktes ytterligare under hösten då en ny betalningsplan för tunnelbanan beslutades och resulterade i att årets planerade utbetalning på 143 miljoner uteblev. Kassen har utökats ytterligare med drygt 140 miljoner genom försäljning av bland annat bostadsrätter och friköpta tomträtter. Kommunens goda resultat förstärker

också likviditeten. Detta sammantaget har bidragit till en mycket god likviditet, varpå 525 miljoner har kunnat placeras under hösten.

Under januari till mars 2021 har kommunkoncernens totala likviditeten varit inom intervallet plus 150 miljoner till minus 150 miljoner. Under denna period har 170 miljoner i placeringar förfallit och förstärkt kassan. Den senaste likviditetsprognosen är baserad från och med utfall sista mars, se bilden nedan. Saldot på koncernkontot uppgår per den 31 mars till 134 miljoner.

Den senaste rullande 12 månader likviditetsprognosen avser perioden april 2021 till mars 2022, se bild 11 (för kommunkoncernens totala likviditet se gul linje Prognos UB Månad Totalt).

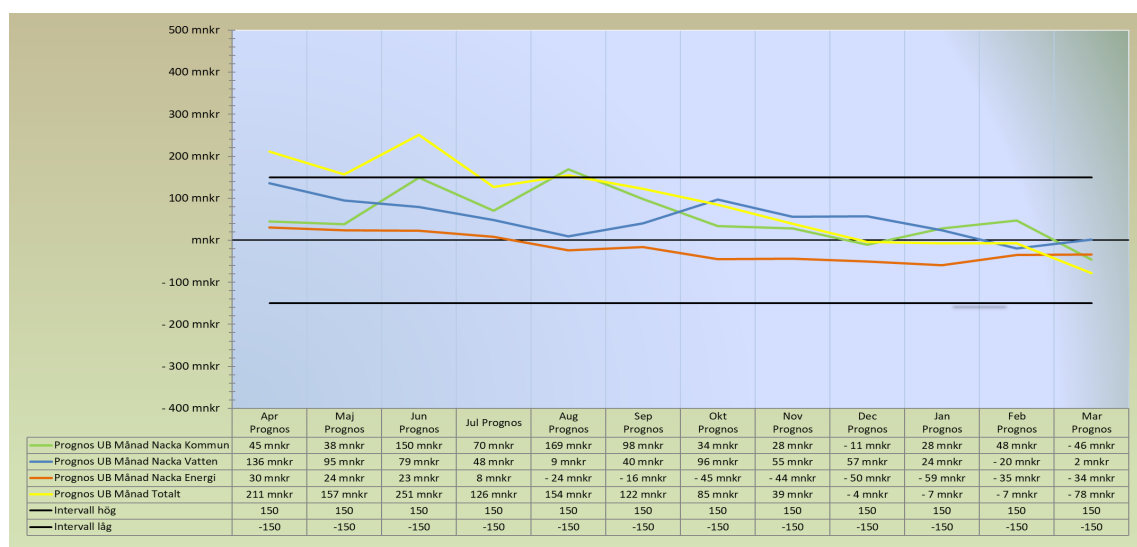

Bild 11. Likviditetsprognos rullande 12 månader för perioden april 2021 till mars 2022

Av prognosen framgår att saldot förväntas överstiga 150 miljoner från april till och med juni 2021. Under april till och med juni har 214 miljoner kommunens placeringar förfallit och förstärkt kassan, vilket bidrar till att skapa en tillfällig hög likviditet innan de nyttjas främst till investeringar.

Från juli förväntas likviditeten hamna inom intervallet. De sista placeringarna på 141 miljoner faller ut under juli till september. Under året beräknas ingen ny upplåning att genomföras då likviditeten från placeringarna i stället nyttjas.

2.3 Placeringar

Koncernbankens placeringar av överkottlikviditet ska ske i kommunens namn.

Överskottlikviditet som frigörs i kommunen ska i första hand användas för kommunens egna investeringar. När överskottlikviditet uppstår i hela kommunkoncernen kan placering ske i avvaktan på att lån förfaller till betalning eller amortering kan göras. Huvudprincipen är att kommunen ska amortera på utestående låneskuld men i vissa fall kan det vara motiverat att kortsiktigt placera överskottlikviditet fram till att medlen behövs för investeringar eller andra ändamål. Placeringar ska i första hand innehållas till förfalldatum. Alla placeringar inom kommunkoncernen administreras av kommunens centrala finansfunktion.

Under 2020 uppstod överskottslikviditet, och under perioden september till december 2021 placerades därför 525 miljoner, varav 20 miljoner i certifikat, 195 miljoner i obligationer och 275 miljoner i fasträntekonto på bank (deposit). Samtliga placeringar förfaller under 2021 och förstärker då kommunens kassa. Under perioden januari till april har 254 miljoner förfallit. Kommunen har per den 30 april kvarvarande placeringar på 271 miljoner.

2.4 Skuldhantering

Med skuldhantering avses hantering av kommuns inklusive kommunens helägda bolags totala låneskuld. Skuldhanteringen ska minimera upplåningskostnaderna och trygga finansieringen för kommunkoncernen på såväl lång som kort sikt. All upplåning för kommunen och dess helägda bolag sker i kommunens namn, med vidareutlåning till de kommunala bolagen, det vill säga genom att kommunen agerar koncernbank.

Kommunens upplåning sker på den finansiella marknaden genom att emittera (ge ut) certifikat, för löptider under ett år, eller obligationer, för löptider längre än ett år. Till sin hjälp har kommunen två upplåningsprogram, ett Kommuncertifikatprogram och ett MTN-program (obligationer). Inom MTN-programmet har kommunen även möjlighet att emittera gröna obligationer. Genom ett aktivt förhållningssätt till kapitalmarknaden skapar koncernbanken möjligheter att rationellt hantera risker och att effektivisera upplåningen.

Räntenivån styrs bland annat av tillgången på kapital på marknaden, av lånets löptid och kommunens kreditvärdighet. Nacka kommuns kreditvärdighet är hög och har högsta möjliga ratingbetyg, AAA (från kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors). Ratingbetyget är ett betyg på kommunens finansiella styrka och styrning. Ratingen möjliggör för fler investerare att låna ut till kommunen, vilket dels underlättar åtkomsten av kapital, dels ger lägre räntor.

För att nå bästa möjliga upplåningsvillkor arbetar koncernbanken brett med samtliga storbanker, med vilka vi har kontinuerliga kontakter. Inför en obligationsupplåning görs avstämningar med samtliga banker, som kommunen har avtal med, för att se vilka preferenser investerarna på finansmarknaden har vid den givna tidpunkten vad exempelvis gäller löptid och räntevillkor. Syftet är att nå bästa möjliga villkor för koncernbanken utifrån fastställda limiter.

Motpart/emissionsinstitut						
Miljoner kronor	Nominellt	Relativt		Nominellt	Relativt	
	(lån)	(lån)	Antal *)	(derivat)	(derivat)	Antal
Handelsbanken	400,0	30%	1,5	0	0%	0
Danskebank	450,0	33%	1,5	0	0%	0
Nordea	0,0	0%	0	500	100%	1
SEB	500,0	37%	1	0	0%	0
Summa	1 350,0	100%	4	500	0%	1

*) Handelsbanken och Danskebank har en syndikerad emission

Bild 12 *Motpart/emissionsinstitut*

Tabellen redovisar vilka banker som agerat emissionsinstitut vid upplåningen och med vilka kommunen har derivatasäkring (den 30 april).

Att Nacka kommun kan finansiera sig billigt på kapitalmarknaden är viktigt för framtiden då skuldsättningen åter förväntas öka på grund av framtida investeringsbehov till följd av den ökade befolkningstillväxten i kommunen. Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa god spridning på kommande upplåning. Genom att vara aktiv och närvarande på marknaden säkerställs att investerarna fortsätter att ha intresse av att finansiera kommunens verksamhet till bästa villkor. Genom att Nacka kommun har det högsta ratingbetyget AAA (Standard & Poors) och kan emittera gröna obligationer blir kommunen mer attraktiv på den finansiella marknaden.

Låneskulden uppgår per den 30 april 2021 till 1 350 miljoner. Ingen nyupplåning eller refinansiering har genomförts under 2021. Den senaste upplåningen var en obligation på 200 miljoner, som emitterades under våren 2020 för att säkerställa likviditeten i samband med pandemins utbrott.

3. Följsamhet gentemot finansiella styrdokument

Finansverksamheten styrs utifrån de ramar som beslutats av kommunfullmäktige i Mål och budget (såsom upplåningstak med mera) samt i Reglemente för medelsförvaltningen. Kommunstyrelsen beslutar om de risklimiter som ska gälla i den finansiella verksamheten (Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen).

3.1 Följsamhet till kommunfullmäktiges lånetak

Kommunfullmäktige fastställde i *Mål och budget 2021-2023* ett lånetak på 2 500 miljoner kronor (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet. Fördelat enligt följande:

- a. Lånetak för kommunen 1 007 miljoner.
- b. Lånetak för Nacka Stadshus AB 314 miljoner, varav 221 miljoner lånas vidare till Nacka Vatten och Avfall AB
- c. Lånetak för Nacka Vatten och Avfall AB på 1 400 miljoner, varav 221 miljoner via Nacka Stadshus AB.

KONCERNBANKEN, APRIL 2021
UPPLÅNING: I 350 MNKR

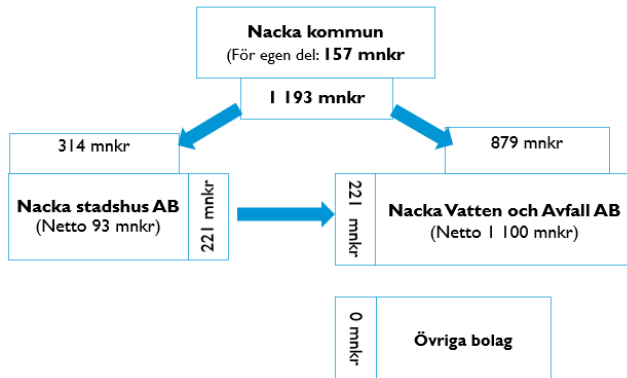

Bild 13 Koncernbankens fördelning av skuldportföljen

Av kommunens upplåning på 1 350 miljoner har i dagsläget 1 193 miljoner lånats vidare till bolagen och 157 miljoner avser därmed upplåning för kommunens egen del.

Kommunen (via koncernbanken) lånar ut 314 miljoner till Nacka Stadshus AB, varav 221 lånas vidare till Nacka Vatten och Avfall AB. Nacka Vatten och Avfall AB har lånat 1 100 miljoner, varav 879 miljoner av kommunen och 221 miljoner av Nacka Stadshus AB.

Upplåningen och utlåningen ryms inom det av kommunfullmäktige fastställda lånetaken.

3.2 Följsamhet till kommunstyrelsens bestämmelser

Av *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* framgår de limiter som finansverksamheten ska följa för att begränsa risktagandet.

3.2.1 Likviditetshantering

För att säkerställa att kommunkoncernen har likvida medel för att klara sina betalningar ska en likviditetsreserv hållas. På så vis minskar likviditetsrisken. Likviditetsreserven mäts med hjälp av måttet Liquidity Coverage Ratio, LCR¹ och ska vara >100%.

Likviditet	Risklimit	2021-04-30	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Likviditet (mnkr)	LCR>100%	328,6 ✓	140,9	609,4	372,4	56,1
varav kommunen		157,5	-6,8	550,3	227,5	-35,1
varav bolag		171,1	147,7	59,1	144,9	91,1

Bild 14 Koncernbankens likviditet

¹ Likviditetsreserven mäts genom summan av likvida medel, likvida tillgångar och backup faciliteter som en procentandel av räntebetalningar, förfall av lån för den kommande 12 månadsperioden och 50 % av de prognosticerade nyupplåningsbehovet under kommande 12 månadsperiod (måttet Liquidity Coverage Ratio, LCR)

Per den sista april 2020 uppgick saldot på koncernkontot till 372 miljoner och låg vid denna tidpunkt över det intervall på plus 150 och minus 150 inom vilken koncernbankens saldo siktar på att ligga. I april emitterade kommunen en obligation på 200 miljoner för att säkerställa kapitaltillgången och därmed likviditeten med anledning av Coronapandemins utbrott. Det skedde mot bakgrund av den oro som då fanns på den finansiella marknaden och den osäkerhet som rådde om förväntad likviditet från markförsäljningar skulle komma enligt plan. I augusti 2020 hade likviditeten stigit ytterligare till 609 miljoner, då markförsäljningarna genomfördes enligt plan och tillkommande nya generella statsbidrag från staten med anledning av Covid hade inkommit. 525 miljoner placerades därför i december under september till december, varpå saldot på koncernkontot i december 2020 åter var inom intervallet.

Koncernkontot har per den 30 april 2021 ett positivt saldo på 329 miljoner. Överskottslikviditeten förväntas ebba ut under sommaren och koncernkontots saldo kommer åter ligga inom intervallet plus 150 miljoner till minus 150 miljoner under resterande del av året.

För att säkra en god betalningsberedskap finns dels en checkkredit på 1 000 miljoner, dels två backupfaciliteter (lånelöften) på totalt 1 500 miljoner. Backupfaciliteterna är att ses som en försäkring, att nyttja i specifika fall då upplåning på finansmarknaden gått i stå.

Risklimiten är uppfylld

Likviditetsrisk, risken att inte ha tillräcklig likviditet för att hantera löpande utbetalningar.

- För att säkra upp likviditetsrisken ska LCR>100

Likviditetsreserven är för närvarande mycket god och uppfyller därmed mer än väl målet, LCR>100%.

3.2.2 Placeringar

Placering ska främst ske i ränteplaceringar med hög kreditvärdighet och med låg likviditetsrisk. För att tillförsäkra omsättningsbarheten ska samtliga räntebärande tillgångar vara placerade i likvida svenska räntebärande instrument som vid var tidpunkt kan säljas. Undantag gäller för placering i deposit som är låst under given tidpunkt. Placeringar ska i första hand innehåsa till förfallodatum.

Placeringsportfölj	Risklimit Volym: 0-750 mnkr	2021-04-30	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Placeringar (mnkr)		271,0	525,0	0,0	0,0	0,0
Tillgångsslag:						
Räntebärande placeringar						
varav Certifikat	Lägst rating K-1 (S&P)	20,0 ✓	20,0	0,0	0,0	0,0
varav Obligationer	Lägst rating BB/Ba2 (S&P/Moody's)	151,0 ✓	230,0	0,0	0,0	0,0
S:a räntebärande placeringar	Max 100%, Löptid max 3 år	171,0 ✓	250,0	0,0	0,0	0,0
Deposit eller insättningar i bank						
Bank (fasträntekonto)	Nordiska banker, lägst rating A-/A3 (S&P/Moody's)	100,0 ✓	275,0	0,0	0,0	0,0
S:a deposit	Max 100%, Löptid max 1 år	100,0 ✓	275,0	0,0	0,0	0,0

Bild 15 Koncernbankens placeringsportfölj

Per den 30 april är 271 miljoner placerade, varav 20 miljoner i certifikat, 151 miljoner i obligationer och 100 miljoner i deposit (fasträntekonto).

Under hösten 2020 uppstod överskottslikviditet och vid årets slut var 525 miljoner placerade. Att placera 525 miljoner till en förväntad positiv ränta inom de kommunens riskbegränsningar var utmanande varför placeringarna inte genomfördes vid ett tillfälle utan löpande under perioden september till december. Samtliga placerades kort med förfall under 2021, för att kunna nyttjas till kommunens egna investeringar och därmed hålla nere upplåningsbehovet under 2021.

Samtliga risklimiter är uppfyllda

De av kommunstyrelsen beslutade risklimiterna, styrs av storleken på placeringsportföljen. Nedan beskrivs limiter för en placeringsportfölj inom 0 till 750 miljoner, se kolumn "Risklimiter" i bilden ovan.

Ränterisk, att marknadsvärdet i en placering sjunker vid en ränteuppgång

- För att säkra ränterisken har kommunstyrelsen fastställt att räntebärande placeringar får ha maximal löptid på 3 år.

Samtliga räntebärande placeringar gjordes i obligationer och certifikat vars löptider understeg ett år.

- För att säkra ränterisken har kommunstyrelsen fastställt att placeringar i deposit (fasträntekonto hos bank) får ha en löptid på maximalt 1 år.

Samtliga placeringar i deposit förfaller inom under denna tidsram.

Kreditrisk, risken att kommunen inte får tillbaka sin placering inklusive upplupen ränta på grund av att motparten får betalningssvårigheter eller går i konkurs.

Likviditetsrisk, risken att kommunen inte omedelbart kan omsätta en placering på marknaden och/eller har tillräcklig likviditet för att hantera löpande utbetalningar

- För att säkra kredit- och likviditetsrisken har kommunstyrelsen fastställt det lägsta kreditbetyg för placeringar i:
 - Företagscertifikat lägst rating K-1 enligt S&P
 - Företagsobligationer lägst rating BB/Ba2 enligt S&P/Moody's
 - Nordiska banker lägst rating A-/A3 enligt S&P/Moody's

Certifikatet har ratingbetyget K-1, obligationerna har ratingbetyg från A till BBB enligt S&P och banken har ratingbetyg A enligt S&P. Samtliga placeringars ratingbetyg ligger inom risklimiten.

3.2.3 Skuldhantering

Kommunkoncernens externa skuldportfölj ska vara strukturerad på ett sådant sätt att, vid upplåningstillfället, kapitalförfallen sprids över tiden. För att minska effekten på koncernens

räntekostnader, vid en förändring av marknadsräntor, begränsas skuldportföljens andel av rörlig ränta samt genomsnittlig räntebindingstid.

Skuldportfölj	Risklimit Volym: 800-1500 mnkr	2021-04-30	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Skuld (mnkr)		1 350,0	1 350,0	1 350,0	1 500,0	1 400,0
varav utlån. till bolag (mnkr)		1 193,0	1 193,0	1 064,0	1 064,0	614,0
Derivatvolym (% av skuld)		37%	37%	37%	33%	36%
Ränta inklusive derivat		0,52%	0,52%	0,52%	0,48%	0,44%
Räntebindingstid (år)	2-5 år *)	2,30 ✓	2,63	2,96	2,98	2,78
Räntebinding (<1år)P	Max 60%	0% ✓	0%	0%	10%	18%
Kapitalbindingstid (år)	-	2,30	2,63	2,96	2,98	2,78
Kapitalbinding (<1år)	Max 40%*)	0% ✓	0%	0%	10%	18%
Antal lån		4	4	4	5	6
Största långgivare		SEB	SEB	SEB	Danske bank	SEB och SHB
Största långgivare (andel)		37%	37%	37%	40%	36% vardera
Största derivatmotpart		Nordea	Nordea	Nordea	Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)		100%	100%	100%	100%	100%

*)Kommunstyrelsen beslutade 29 mars 2021 om att godkänna avvikelser för dessa riskbegränsningar till och med 30 juni 2022

Bild 16 Koncernbankens skuldportfölj

Upplåningen var som högst i april 2020 och uppgick då till 1 500 miljoner. I takt med att likviditeten stärktes under 2020 refinansierades inga certifikat utan certifikaten, som har kort löptid, fasades ut.

Skuldportföljen uppgår per den 30 april 2021 till 1 350 miljoner och består av endast obligationer, varav 850 miljoner är vanliga obligationer och 500 miljoner är en grön obligation. Av obligationerna är 850 miljoner emitterade till fastränta och 500 miljoner till rörlig ränta. Till obligationen med rörlig ränta har en ränteswap (derivat) på motsvarande 500 miljoner tagits, för att växla rörlig ränta till fastränta, vilket medför att kapitalförfall och räntebindingen speglar varandra fullt ut. Derivatvolymen uppgår till 37 procent av skulden. Volymen på utestående räntederivat får inte överstiga den totala låneskulden.

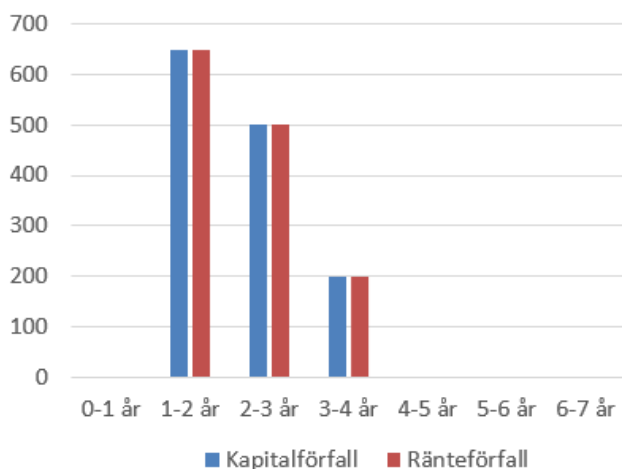

Bild 17 Fördelning kapitalförfall och räntebinding (miljoner kronor)

Den genomsnittliga räntenivån inklusive ränteswap uppgår till 0,52 procent, vilket är något högre än vid motsvarande period förra året. Nuvarande upplåning består fullt ut av

obligationslån med fastränta eller med ränteswap. Certifikatlånen har lägre räntor än obligationslånen, vilket var en bidragande orsak till att räntenivån var lägre under motsvarande period förra året. Ränteläget är på fortsatt mycket låg nivå, men den genomsnittliga räntan beräknas öka något de kommande åren.

Samtliga risklimiter är uppfyllda:

De av kommunstyrelsen beslutade risklimiterna, styrs av storleken på skuldportföljen. Nedan beskrivs limiter för en skuldportfölj inom 800 miljoner till 1500 miljoner, se kolumn "Risklimiter" i bilden ovan.

Ränterisk, risken att räntekostnaderna stiger då den rörliga räntan stiger samt risken att kommunen låser fast en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge. 1 % ökning av räntan på hela lånestocken skulle innebära en ytterligare kostnad på 13,5 miljoner.

- För att säkra ränterisken har kommunstyrelsen fastställt att skuldportföljens genomsnittliga räntebindningstiden får ligga mellan 2-5 år.

Räntebindningstiden per 30 april 2021 ligger 2,3 år och ligger inom risklimiten.

Kommunen har emitterat en obligation på 500 miljoner till rörlig ränta. En ränteswap (derivat) på motsvarande 500 miljoner togs i samband med emissionen, för att växla rörlig ränta till fast ränta. Denna swap speglar helt obligations villkor såsom löptid, räntevillkor med mera. Genom swappen minskas ränterisken och räntebindningstiden förlängs till obligationens förfalldatum. Utan swappen hade räntebindningstiden varit 1,28 år och därmed fallit utanför limiten. Det är viktigt att skapa stabilitet över tid och förutsägbarhet, därför har en stor andel av lånen fast räntebindning

- För att säkra ränterisken har kommunstyrelsen fastställt att skuldportföljen får ha maximalt 60 procent ränteförfall inom ett år.

Det finns för närvarande inga ränteförfall inom ett år och ligger inom risklimiten. Kommunen har inga kort upplåning (certifikat) och nästa obligations förfall ligger i juni 2022.

Finansieringsrisk, risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår.

- För att säkra finansieringsrisken har kommunstyrelsen fastställt att skuldportföljen får ha maximalt 40 procent kapitalförfall inom ett år.

Skuldportföljen har inget kapitalförfall inom ett år, vilket innebär att risklimiten är sålunda uppfyllda. Nästa kapitalförfall ligger i juni 2022.

Avvikelse för risklimiterna.

Den 29 mars beslutade kommunstyrelsen om att godkänna avvikelse för riskbegränsningarna: Räntebindningen 2-5 år och maximalt 40 procent kapitalförfall inom ett år. Beslutet gäller fram till och med 30 juni 2022.

Bakgrund till beslutet är att kommunen för att uppfylla dessa limiter annars skulle ha behövt göra en upplåning utan att motsvarande upplåningsbehov finns. Med oförändrad skuldportfölj uppgår räntebindningstiden i augusti till 1,96 år och hamnar därmed utanför risklimiten 2 - 5 år.

4. Summering

Bedömningen är att finansverksamheten uppnår kommunfullmäktigens målsättning och att kommunstyrelsens fastställda nivåer och limiter är uppfyllda.

Kommunens betalningsförmåga och tillgången på kapital bedöms vara tryggad på så väl lång som kort sikt. Kommunen verkar på den finansiella marknaden via sitt kommuncertifikatsprogram och MTN-program (obligationer). Genom att kommunen har det högsta kreditbetyget på AAA (Standard and Poors) ökar investerarbasen och därmed tillgången till kapital. Kommunen har även möjlighet att ge ut gröna obligationer, vilket attraherar investerare.

Kommunkoncernen har per den 30 april mycket god likviditet, med ett banksaldo på 329 miljoner och dessutom placeringar på 271 miljoner som förfaller under året och stärker upp kassan. Likviditetsreserven är också god - en checkkredit på 1 000 miljoner och en backup faciliteter på 1 500 miljarder.

Finansnetto inom ramen för de riktlinjer som fastställs bedöms vara på en god nivå. Den genomsnittliga räntenivån är låg (0,52 procent).

Finanshanteringen bedrivs med god intern kontroll och med beaktande av lågt risktagande och god riskspridning. Internkontrollen är god. Finansverksamheten följer den riskspridning som kommunstyrelsen har beslutat genom sina fastställda nivåer och limiter.

Finansverksamheten har säkerställt rutiner för att effektivt utnyttja tillgänglig likviditet och när tillfälle ges amortera på sin låneskuld. Koncernkontot möjliggör för kommunen och respektive bolag att nyttja varandras över- och underlikviditet. Månatligen görs en likviditetsprognos för rullande 12 månader, för att nå en samlad bild av kommunens inklusive bolagens likvidflöden. Med likviditetsprognosen som grund fastställs när i tiden upplåning ska ske och dess volym. De placeringar som gjordes i slutet av förra året, kommer förfalla under 2021 och bidra till att låneskulden kan hållas nere. Koncernbankens låneskuld förväntas växa under de kommande åren till följd av ökad befolkningstillväxt och investeringar varför ingen amortering av skuldportföljen planeras.

Finansverksamheten samordnar de finansiella frågorna för kommunkoncernen i enlighet med Reglementet för medelsförvaltningen, ägardirektiv och/eller i avtal. Samtliga bolagen är kopplade till koncernkontot och har fått tillgång till beslutad checkkredit. All upplåning till bolagen sker i kommunens namn med vidareutlåning.